เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

พิธียกเสาเอก

ชาวไทยในสมัยก่อนต่างมีความเชื่อกันอยู่หลากหลายแบบด้วยกัน ซึ่ง ความเชื่อสำหรับการจะสร้างบ้านให้ผ่านไปอย่างง่ายดายและอยู่อย่างมั่นคง ทำให้เกิดพิธียกเสาเอกขึ้นมาซึ่งเสาเอก คือ เสาต้นแรกของเรือนที่จะยกขึ้น อันเกี่ยวกับพิธีทางไสยศาสตร์ มีการกำหนดฤกษ์ยาม ทิศทาง ตามแต่หมอจะเป็นผู้ดูให้

การทำพิธียกเสาเอกจะทำให้งานก่อสร้างมีความราบรื่นไม่มีปัญหาและอุปสรรคและเมื่อได้เข้าอยู่บ้านหลังที่สร้างแล้วจะทำให้อยู่เย็นเป็นสุข และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งเป็นความเชื่อและเป็นวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมา และบ้านทุกหลังที่มีการก่อสร้าง มักจะทำพิธียกเสาเอกเพื่อเป็นสิริมงคลต่อการอยู่อาศัย แต่พิธีการ และขั้นตอนอาจแตกต่างกันในรายละเอียด บ้านบางหลังจะทำพิธียกเสาเอก โดยพระอาจารย์ที่เคารพนับถือ บางหลังทำพิธีโดยพราหมณ์ และบางหลังทำพิธีโดยผู้ใหญ่หรือบุคคลที่เคารพนับถือ

การกำหนดฤกษ์เสาเอก

การกำหนดฤกษ์เสาเอกนั้น ส่วนใหญ่ก็คงต้องให้ผู้ที่เรานับถือ เช่น พระอาจารย์ พราหมณ์ หรือผู้ใหญ่ที่เรานับถือ ดูฤกษ์ดูยามในการทำพิธียกเสาเอกให้ โดยท่านเหล่านั้นก็จะหาวันและเวลาที่เป็นมงคลให้เหมาะสมกับช่วงเวลาที่เราสะดวกที่จะสร้างด้วย ถ้าหากไม่มีเวลาหรือไม่สะดวกในการตามหาพระอาจารย์ทั้งหลายมาให้ฤกษ์ให้ยาม คุณอาจจะหาฤกษ์ด้วยตนเองก็ได้ โดยอาจจะดูจากปฏิทิน

100 ปี หรือหาซื้อหนังสือโหราศาสตร์ ประเภทสรุปรวมฤกษ์ประจำทั้งปี ซึ่งหนังสือพวกนี้จะออกวางตลาดตอนปลายปีทุกปี ลองอ่านและหาฤกษ์ด้วยตนเองได้

การทำพิธียกเสาเอกกับขั้นตอนการสร้างบ้าน

เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

ในสมัยโบราณ การก่อสร้างบ้านส่วนใหญ่เป็นการสร้างบ้านไม้ เสาบ้านก็เป็นเสาไม้ ดังนั้นฤกษ์ลงเสาเอกก็คือ
ฤกษ์เวลาที่เรานำเสาหลักของบ้านหย่อนลงสู่หลุมที่เตรียมเอาไว้
จัดเสาให้ตั้งตรง
และเอาไม้ค้ำยันค้ำไว้
เอาดินกลบหลุมทั้งหมด
แต่ในปัจจุบัน
ขั้นตอน
และวิธีการก่อสร้างได้เปลี่ยนไป
อาคารปัจจุบันส่วนใหญ่แล้วแต่เป็นอาคารโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก
ต้องมีการตอกเสาเข็ม
ต้องมีการเทฐานราก
ทำตอม่อ
แล้วจึงจะขึ้นเสาโผล่พื้นดินได้
ดังนั้นก่อนอื่นเราต้องมาทำความเข้าใจว่าพิธียกเสาเอกกับการสร้างในปัจจุบันที่เป็นโครงสร้างคอนกรีตนั้น
เขาทำกันในช่วงไหนของการก่อสร้าง
ซึ่งจากประสบการณ์ในการก่อสร้างที่ผ่านมา
พิธียกเสาเอก
จะทำกันได้ใน

3
ลักษณะดังนี้

1. ยึดเวลาที่ตอก (เจาะ) เสาเข็มต้นแรก หรือเวลาที่ตอก (เจาะ) เสาเข็มต้นที่กำหนดให้เป็นเสาเอก (น่าจะเรียกได้ว่าเป็น “ฤกษ์” เข็มเอก)

2. ยึดเวลาที่ยกเสาเหล็กเสริม เทคอนกรีตฐานราก (จะเทคอนกรีตฐานรากพร้อมกับการตั้งเหล็กเสาต้นที่เป็นเสาเอก)

3. ยึดเวลาที่มีการเทคอนกรีตหล่อเสาอาคารจริงๆ (ซึ่งอาจจะตั้งหลังจากเริ่มทำการก่อสร้างแล้วเป็นเดือน)

โดยในที่นี้เราจะกล่าวถึงเฉพาะการเตรียมการ
เตรียมของใช้และขั้นตอนในการยกเสาเอกแบบ
ที่ยึดเวลาที่ยกเสาเหล็กเสริมขึ้นตั้งและเทคอนกรีตฐานราก
ซึ่งเป็นลักษณะที่การสร้างบ้านในส่วนใหญ่ในปัจจุบันใช้กัน

การเตรียมการหน้างานในพิธียกเสาเอก

การเตรียมหน้างานก่อสร้างให้พร้อมก่อนการทำพิธียกเสาเอกถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าฤกษ์ ในพิธียกเสาเอก เป็นฤกษ์เวลาที่แน่นอน
เช่นบางหลังกำหนดที่เวลา

เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

9.09
น.
ดังนั้นการเตรียมการหน้างานที่ไม่พร้อมอาจทำให้เกิดปัญหาขลุกขลัก
ทำให้เกิดความผิดพลาดไม่ตรงกัน
ฤกษ์ที่กำหนดไว้
เกิดความไม่สบายใจได้
ดังนั้นการเตรียมการหน้างานให้มีความพร้อมนั้นจะต้องจัดเตรียมงานดังนี้

1. การเตรียมพื้นที่ โดยรอบของบริเวณที่จะทำพิธีให้เรียบร้อย เพื่อสะดวกในการทำพิธี
2. ขุดหลุมฐานรากที่จะทำพิธีให้มีขนาดความลึกและความกว้างตามแบบ
3. ปรับพื้นที่ก้นหลุมให้เรียบร้อยเก็บเศษปูนเศษไม้ให้หมด ปรับระดับให้เรียบด้วยทรายหยาบ
4. เตรียมผูกเหล็กเสริมฐานรากไว้ด้านบน พร้อมที่จะยกลงตอนทำพิธี
5. เตรียมผูกเหล็กเสาที่จะทำการยกเสาเอกวางพาดไว้ ตรงปากหลุมโดยยกหัวเสาให้สูงขึ้นกว่าโคนเสา
6. เตรียมคอนกรีตให้พร้อมเพื่อเตรียมเทหลังจากที่ยกเสาเหล็กขึ้นตั้งแล้ว

การเตรียมของใช้ในพิธียกเสาเอก

การเตรียมของใช้ในพิธียกเสาเอกนั้นมีอยู่หลายตำราด้วยกัน แล้วแต่ผู้ที่เรานับถือที่จะดำเนินการทำพิธีให้เป็นผู้กำหนด แต่ในที่นี้เราจะอ้างอิงจาก “ศาสนพิธี” ในหนังสือพุทธศาสตร์
ปีที่
43
อันดับที่ 1/2543
โดยการเตรียมของใช้ในพิธียกเสาเอกมีดังนี้

เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

1. จัดโต๊ะหมู่บูชา 1 ชุด พร้อมเครื่องสักการะ (ถ้าประสงค์)

2. จตุปัจจัยไทยธรรมถวายพระ 1 ชุด (กรณีนิมนต์พระมาประพรมน้ำมนต์ที่หลุม และเจริญชัยมงคลคาถา)

3. เครื่องบูชาฤกษ์หรือสังเวยเทวดา (จัดย่อส่วนก็ได้ ดูพิธีวางศิลาฤกษ์)

4. ใบทอง นาก เงิน อย่างละ 3 ใบ

5. ทอง เงิน อย่างละ 9 เหรียญ

6. ทรายเสก 1 ขัน

7. น้ำมนต์ 1 ขัน (พร้อมกำหญ้าคา 1 กำ)

8. ด้ายสายสิญจน์ 1 ม้วนเล็ก

9. ทองคำเปลว 3 แผ่น

10. ผ้าแพรสีแดง ห่มเสา หรือผ้าขาวม้า 1 ผืน

11. หน่อกล้วย อ้อย อย่างละ 1 หน่อ

12. ไม้มงคล 9 ชนิด ได้แก่ กันเกรา ทรงบาดาล ชัยพฤกษ์ ราชพฤกษ์ ขนุน สักทอง ทองหลาง ไผ่สีสุก พยุง

13. แผ่นทอง นาก เงิน อย่างละ 1 แผ่น

14. ข้าวตอกดอกไม้ 1 ขัน

ลำดับพิธีในการยกเสาเอก

การทำพิธียกเสาเอกก็มีหลายตำรา แล้วแต่ผู้ดำเนินพิธี แต่ในที่นี้เราก็จะอ้างอิงจาก “ศาสนพิธี” ในหนังสือพุทธศาสตร์ ปีที่ 43 อันดับที่ 1/2543 เช่นกัน โดยลำดับพิธีขอบงการยกเสาเอกมีดังนี้

1. วางสายสิญจน์ เริ่มจากโต๊ะบูชาไปโต๊ะสังเวยขวา บริเวณสถานที่ก่อสร้างเข้าสู่เสาเอก (ก่อนเวลาฤกษ์พอสมควร)

2. จุดเทียนธูปที่โต๊ะหมู่บูชา อธิษฐานเพื่อเกิดสิริมงคล กราบพระ

3. จุดเทียนธูปที่โต๊ะสังเวย บูชาเทวดาให้คุ้มครอง

4. กล่าวสังเวยเทวดา

5. โปรยดอกไม้มงคล 9 ชนิด ลงในหลุมเสาเอก (ถ้ามี)

6. วางแผ่นทอง นาก เงินในหลุมเสาเอก (ถ้ามี)

7. นำใบทอง นาก เงิน และเหรียญทอง เงิน ลงก้นหลุมแล้วนิมนต์พระสงฆ์ประพรมน้ำมนต์โปรยทรายเสกที่หลุมเสา

8. เจิมและปิดทองเสาเอก

9. ผูกหน่อกล้วย อ้อย และผ้าสีแดงหรือผ้าขาวม้าที่เสาเอก

10. ถือด้ายสายสิญจน์ พร้อมทั้งญาติมิตรผู้ร่วมพิธี

11. ช่วยกันยกเสาเอก จนตั้งเรียบร้อย (ขณะยกเสานั้นพระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา) (ถ้ามี)

12. โปรยข้าวตอกดอกไม้ลงหลุมเสาเอก พร้อมทั้งญาติมิตรผู้ร่วมพิธีเสร็จพิธี

- ถ้ายกเสาเอกในเดือน 1-2-3 เสาเอก อยู่ทิศอีสาน (ตะวันออกเฉียงเหนือ) จะอยู่ดีกินดี เป็นมหาสิริมงคลแก่ผู้อยู่อาศัยเรือนนั้น

- ถ้ายกเสาเอกในเดือน 4 – 5 – 6 เสาเอก อยู่ทิศอาคเนย์ (ตะวันออกเฉียงใต้) จะเกิดโชคลาภ เป็นสิริมงคลแก่ผู้อยู่อาศัย

- ถ้ายกเสาเอกในเดือน 7 – 8 – 9 เสาเอก อยู่ทิศหรดี (ตะวันตกเฉียงใต้) ผู้อยู่อาศัยในเรือน ปลอดภัยไร้โรคภัย มีโชคลาภ

- ถ้ายกเสาเอกในเดือน 10 – 11 – 12 เสาเอก อยู่ทิศพายัพ (ตะวันตกเฉียงเหนือ) จะเกิดสิริมงคล พ้นเคราะห์ภัย ไม่อับจน

13. เมื่อธูปที่โต๊ะสังเวยไหม้หมดดอก ให้ลาเครื่องสังเวยได้ว่า “เสสัง มังคะลัง ยาจามิ”

14. หน่อกล้วย อ้อย เมื่อช่างเอาลงจากเสาแล้ว ให้นำไปปลูกไว้ในที่ต้องการ เพื่อเสี่ยงทายว่าจะงอกงามเพียงใด

เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

- ถ้าจัดโต๊ะสังเวยไม่ได้ จะจัดเป็นสำรับบูชาพระภูมิเจ้าที่ธรรมดาก็ได้ และสิ่งประกอบอื่นๆ ก็เลือกเอาเท่าที่จำเป็นและหาได้ง่าย

ปีที่ปลูกเรือนเสริมสิริมงคล

ปลูกเรือนปีชวดยกเสาเอก ให้เอาไม้ราชพฤกษ์ปักเสามุมแรก ก่อนยกเสาเอกเพื่อเอาฤกษ์เอาชัย และโปรยดอกไม้ 3 สี สีที่เป็นสิริมงคล ดอกกุหลาบ ดอกรัก ดอกพุทธ และบวงสรวงด้วย กล้วยที่เป็นมิ่งขวัญปีเกิด จะทำให้ อยู่เย็นเป็นสุข ทำมาหากินเจริญยิ่งขึ้น

ปลูกเรือนปีฉลู ยกเสาเอก เอากล้วยและผ้าขาว พันเสาเอก เอากิ่งมะตูม 3 กิ่ง ปักที่เสาเอก และบวงสรวงด้วยลูกตาล ขนมฝอยทอง จะทำให้มีแต่สิ่งดี ๆ เข้าบ้านและมีความสุขความเจริญ

ปลูกเรือนปีขาล ยกเสาเอก เอาข้าวสุก 3 กระทง และน้ำ 3 ขัน ขันเงิน ขันทอง ขันนาก รดที่ต้นเสาก่อนแล้วโปรย ดอกไม้ 3 ชนิด ดอกดาวเรือง ดอกรัก ดอกบานไม่รู้โรย เพื่อเป็นเคล็ดให้ร่ำรวย อยู่เย็นเป็นสุข

ปลูกเรือนปีเถาะ ยกเสาเอก เอาใบตะเคียน ใบเฉียง ใบพร้าหอม ต้นกล้วย 1 ต้นห่อปลายเสา แล้วบวงสรวงด้วย หมูย่าง ปลายำ จะทำให้รุ่งเรือง

ปลูกเรือนปีมะโรง ยกเสาเอก เอาใบมะกรูด และกำยานพันปลายเสาก่อนแล้วจึงยกเสาเอก แล้วโปรยดอกไม้มงคล 7 ชนิด ดอกรัก ให้รักใคร่กัน ดอกดาวเรือง ให้เจริญรุ่งเรือง ดอกบัว ให้มีคนนับถือ ดอกกุหลาบ ให้สุขสด ชื่น ดอกบานไม่รู้โรย ให้มั่งมีอย่างไม่รู้โรย ดอกพุทธ ให้พระคุ้มครอง ดอกมะลิ ให้อยู่เย็นเป็นสุข อธิษฐาน จะทำให้ร่ำรวย มั่งมี เป็นสุขตลอดไป

ปลูกเรือนปีมะเส็ง ยกเสาเอก เอาใบสิงห์ 2 กิ่ง ผูกที่ปลายเสา และข้าว 3 กระทง ธูปเทียนจุดบูชา ทั้งบูชาดอกกุหลาบ พวงมาลัย มะลิสด ดอกรัก น้ำเย็น 6 ขัน แล้วพูดว่า มั่ง มี ศรี สุข ใช่ จึงยกเสาเอก จะทำให้รุ่งเรืองขึ้น

ปลูกเรือนปีมะเมีย ยกเสาเอก เอาใบขี้เหล็ก กวาดตั้งแต่ปลายเสาลงมาถึงโคนเสา 3 ครั้งแล้วเอาน้ำรดปลายเสา ให้อด ใจรอจนถึงเวลาไก่ขัน และบวงสรวง กล้วย มะพร้าว ส้ม จงลงเสาเอก จึงจะร่มเย็นเป็นสุข

ปลูกเรือนปีมะแม ยกเสาเอก เอาใบเงิน 3 ใบ หมากผู้ 3 ใบ หมากเมีย 3 ใบ แล้วเอาใบทั้งกล้วยอ้อยใส่ลงไปในหลุม ก่อน แล้วจึงยกเสาเอก แล้วบวงสรวง กล้วย อ้อย มะพร้าว ขอพรจะเสริมสิริมงคลให้มีโชคลาภตลอดไป

เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

ปลูกเรือนปีวอก ยกเสาเอก เอาเทียน 3 เล่ม แปะทองผูกข้างเสาด้านหัวนอนก่อน และนำใบเงิน ใบทอง ใบนาก ลงฐานหลุมแล้วจึงยกเสาเอก จะทำให้มั่งมีศรีสุข ตลอดกาล

ปลูกเรือนปีระกา ยกเสาเอก เอาข้าวตอกกับใบบัวบก มาใส่รองรับเอาไว้ในหลุมเสาเอก และเสารอง หรือใส่ให้ครบ 4 ทิศ จะเสริมมงคลให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข และบวงสรวงด้วย ข้าว แกง แอปเปิล ดอกบัวหลวง ขอพร จะทำให้มั่งมีศรีสุข

ปลูกเรือนปีจอ ยกเสาเอก เอาข้าวตอกกับใบบัวบก มาใส่รองรับเอาไว้ในหลุมเสาเอก หรือใส่ให้ครบ 4 ทิศ และบูชา ด้วยดอกบัวเหลวง จะทำให้มีคนอุปถัมภ์

ปลูกเรือนปีกุน ยกเสาเอก เอาดอกชบา 1 ดอก และดอกบัวอีก 1 ดอก ใส่หลุมเสาเอก แล้วลงเสาเอก ฤกษ์ 9.09น. จะทำให้มีความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

แหล่งที่มา

1. http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/%E 0%B 8%9E%E 0%B 8%B 4%E 0%B 8%98%E 0%B 8%B 5%E 0%B 8%A 2%E 0%B
8%81%E
0%B
9%80%E
0%B
8%AA%E
0%B
8%B
2%E
0%B
9%80%E
0%B
8%AD%E
0%B
8%81#.E
0.B
8.9E.E
0.B
8.B

เขียนโดย Administrator
- แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐:%M น.

4.E
0.B
8.98.E
0.B
8.B
5.E
0.B
8.A
2.E
0.B
8.81.E
0.B
9.80.E
0.B
8.AA.E
0.B
8.B
2.E
0.B
9.80.E
0.B
8.AD.E
0.B
8.81

2. http://www.89homebuilder.com/informativenessdetail.php?informativenessid=21

3. http://rewolf-nus.exteen.com/20080903/entry